

NPZ

NARODOWY PROGRAM ZDROWIA

PROJEKT: Projekt pt. Przeprowadzenia kompleksowych badań epidemiologicznych dotyczących sposobu żywienia i stanu odżywienia społeczeństwa polskiego ze szczególnym uwzględnieniem osób dorosłych, wraz z identyfikacją czynników ryzyka zaburzeń odżywiania, oceną poziomu aktywności fizycznej, poziomu wiedzy żywieniowej oraz występowania nierówności w zdrowiu.

SCENARIUSZ WYWIADU GRUPOWEGO Z OSOBAMI
DOROSŁYMI (wersja zaktualizowana)

Warszawa 2020 r.

Wprowadzenie

Zogniskowane wywiady grupowe (Focus group interview - FGI) to wywiady jakościowe realizowane w grupie respondentów przez moderatora. Metoda ta zakłada również interakcje między respondentami. W trakcie wywiadu każdy respondent ma pełną swobodę w formułowaniu odpowiedzi, a moderator ma w każdym momencie możliwość dopytania o szczegóły. Każdy z respondentów biorących udział w badaniu może reagować na wypowiedzi pozostałych osób. Stanowi to dodatkową zaletę tej metody (interakcje między badanymi).

W ramach projektu wywiady zostaną przeprowadzone w 5 grupach. Każda złożona będzie z 6-8 osób z grupy docelowej (osoby w wieku 19-64 mieszkające na terenie RP). Dwa wywiady grupowe zostaną przeprowadzone na terenach wiejskich i 3 w mieście. Dobór przeprowadzony będzie w oparciu o dostępność badanych.

Scenariusz (plan) wywiadu grupowego, to wykaz zagadnień i pytań, które winny zostać poruszone przez moderatora w trakcie badania. **Scenariusz nie zawiera wszystkich pytań i zagadnień, a jedynie pewne sugestie i dyspozycje.** Moderator w trakcie realizacji wywiadu może dostosowywać treści do przebiegu dyskusji w celu uzyskania bardziej pogłębionych odpowiedzi.

W nawiasach klamrowych { } zapisano dodatkowe wskazówki i instrukcje dla moderatora.

UWAGA: Przedstawiony scenariusz zostanie ponownie zweryfikowany po wyborze realizatora badania jakościowego i omówieniu z nim założeń badania.

POWITANIE

{Odczytać}

Witam. Nazywam się i od lat zajmuję się prowadzeniem wywiadów grupowych. Obecnie pracuję na zlecenie Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Warszawski Uniwersytet Medyczny prowadzi kompleksowe badania epidemiologiczne dotyczące sposobu żywienia i stanu odżywienia osób dorosłych. Prowadzone badania obejmują ocenę sposobu żywienia i stanu odżywienia osób dorosłych, wraz z identyfikacją czynników ryzyka zaburzeń odżywiania, ocenę poziomu aktywności fizycznej, poziomu wiedzy żywieniowej oraz występowania nierówności w zdrowiu. Projekt jest realizowany w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

Udzielone informacje są anonimowe i poufne i będą wykorzystywane wyłącznie w celach naukowych. Każda Państwa wypowiedź jest dla nas ważna. Nie ma złych, ani dobrych odpowiedzi. Zależy nam by wszyscy Państwo angażowali się w naszą rozmowę.

Jak Państwo wiedzą, uczestnictwo w badaniu jest dobrowolne. Wywiad będzie rejestrowany, gdyż tylko w ten sposób będzie możliwe wykorzystanie udzielonych przez Państwa odpowiedzi. Czy wyrażają Państwo zgodę na wywiad?

ZAGADNIENIA DO WYWIADU.

{Proszę dostosować treść pytań do przebiegu dyskusji oraz wcześniejszych wypowiedzi respondentów}

A) Wprowadzenie

- 1. Na początek chciałbym/abym Państwa poznać. Czy mogą Państwo powiedzieć parę słów o sobie? Ile mają Państwo lat, czym się Państwo zajmują, czy pracują Państwo zawodowo, co Państwo lubią robić w wolnym czasie/jakie jest Państwa hobby?*
- 2. Wywiad dotyczyć będzie głównie tematów związanych z odżywianiem się, ale najpierw chciałbym/abym porozmawiać o aktywności fizycznej. Na co dzień spotykamy zarówno osoby bardzo aktywne fizycznie i takie, które wolą spędzać czas czytając książki lub oglądając telewizję. Jak jest w Państwa przypadku? Czy uważają się Państwo za osoby aktywne fizycznie? Ile czasu tygodniowo spędzają*

Państwo na aktywności fizycznej? Jak to rodzaj aktywności? Czy każdego dnia starają się Państwo wykonywać jakąś aktywność fizyczną?

3. Jak Państwo oceniają swój ogólny stan zdrowia? Czy mają Państwo jakieś choroby, które są związane z żywieniem lub wpływają na sposób, w jaki się Państwo odżywiają?

B) Dieta

4. Czy uważają się Państwo za osoby, które zdrowo się odżywiają? Dlaczego? A jak się Państwo odżywiali w przeszłości – czy dużo się zmieniło w tej kwestii? Czy obecnie odżywiają się Państwo podobnie, czy zupełnie inaczej niż w domu rodzinnym? *{Jeśli inaczej, to dlaczego? Co się zmieniło? Skąd czerpali wiedzę o konieczności wprowadzania zmian?}*
5. Jak się Państwo odżywiają na co dzień? Czy stosują Państwo jakiś konkretny rodzaj diety? *{Jeśli tak, to dlaczego (czy jest to związane ze stanem zdrowia)?}* Co Państwo lubią jeść najbardziej, a czego Państwo unikają *{Dlaczego?}*?
6. **Czy z powodu epidemii COVID-19 zmienili Państwo swoje nawyki żywieniowe?** *{dopytać o szczegóły}*? Czy w tym okresie, spożywali Państwo posiłki wyłącznie przygotowywane w domu, czy może zamawiali jedzenie do domu lub brali je na wynos z barów/restauracji?
7. Czy korzystają Państwo z cateringu, stołówki lub spożywają posiłki „na mieście”? Czy w pracy (jeśli dotyczy) mają Państwo czas na zjedzenie posiłku?
8. Czy kiedykolwiek konsultowali Państwo swój sposób odżywiania z lekarzem lub dietetykiem? Dlaczego? Czy stosowali się Państwo (lub stosują się Państwo nadal) do tych zaleceń? *{Jeśli nie, to dlaczego?}* ***{DOPYTAĆ BARDZO SZCZEGÓŁOWO}***. Czy Państwa lekarz rodzinny (internista) interesował się Państwa sposobem odżywiania? *{Jeśli tak, to kiedy to było? Czy coś Państwu zalecił?}* *(może warto dopytać o dostęp do dietetyków?)* Czy masz dostęp do bezpłatnej konsultacji z dietetykiem?
9. Czy zwracają Państwo uwagę na informacje na produktach spożywczych dotyczące zawartości tłuszczu albo innych składników odżywczych? Co Państwo sądzą o tak zwanych produktach „light”/niskotłuszczowych? Czy one są zdrowsze od zwykłych? Skąd czerpią wiedzę dotyczącą czytania etykiet? Czy wszystkie informacje na etykietach są dla Państwa zrozumiałe? Czy zwracają Państwo uwagę na substancje dodawane do żywności w celu poprawy ich smaku/zapachu/trwałości?

10. *Dla wielu osób (w tym również mężczyzn) gotowanie to hobby. Czy Państwo lubią gotować? Skąd Państwo biorą przepisy? Co jest dla Państwa najważniejsze przy poszukiwaniu kolejnych przepisów – smak, zdrowe odżywianie się, czy coś innego?*
11. **Ile litrów lub szklanek napojów i płynów spożywają Państwo zazwyczaj każdego dnia? Czy zwracają Państwo uwagę na to by regularnie pić? Jakie napoje Państwo najczęściej wybierają? {Dlaczego?} {W przypadku wody dopytać o mineralizację (nazwę wody) oraz o to czy woda jest smakowa}. Czy kawę i herbatę Państwo słodzą? Cukrem czy może słodzikiem? Jak dużo Państwo słodzą? Czy ktoś zwracał Państwu na to uwagę? {jeżeli tak to kto}.**

C) Suplementy

10. **Czy znają Państwo termin „suplementy” czy też „suplementy diety”? Czy stosują Państwo regularnie jakieś suplementy diety (np. preparaty witaminowo mineralne, środki wspomagające odchudzanie)? Jeśli tak, to czy z kimś to Państwo konsultowali (lekarz, dietetyk, członek rodziny, farmaceuta, znajomy)? Czy stosują Państwo zioła? {Dopytać jakie? Dlaczego? Kto je zalecił?}.**
11. **Czy spotkali się Państwo z jakimiś reklamami suplementów diety? Jeśli tak, to gdzie te reklamy Państwo spotkali? Czy zainteresowały one Państwa? Dlaczego?**
12. **Czy suplementy są tak samo skuteczne jak leki, czy też wręcz przeciwnie? Czy znają Państwo jakieś suplementy, których spożycie jest szczególnie wskazane? Dlaczego?**

D) Odchudzanie/przybranie masy ciała

15. **Czy w domu mają Państwo wagę? Czy znają Państwo swoją aktualną masę ciała? Jak często ją Państwo mierzą, czy robią to Państwo regularnie? A czy znają Państwo swoją prawidłową masę ciała? Skąd Państwo wiedzą, że to jest właśnie prawidłowa masa ciała dla Państwa?**
16. **Czy w okresie ostatnich 5 lat stosowali Państwo jakąś konkretną dietę w celu zmiany masy ciała? {Dopytać o nazwy stosowanych diet}. Czy stosowanie diety konsultowali Państwo z kimś?**
17. **Na zakończenie jeszcze jedno pytanie. Czy Państwa zdaniem dużo czy mało osób się w Polsce obecnie odchudza? Dlaczego tak jest? Kto odchudza się najczęściej?**

E) Kwestionariusz metryczkowy

1. Wielkość miejscowości zamieszkania:
 - Wieś
 - Miasto poniżej 20 tys. mieszkańców
 - Miasto 20-100 tys. mieszkańców
 - Miasto 100-200 tys. mieszkańców
 - Miasto 200-500 tys. mieszkańców
 - Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców
2. Płeć respondenta:
 - Kobieta
 - Mężczyzna
3. Wiek
|_|_|_|_| lat
4. Wysokość ciała
|_|_|_|_| cm
5. Masa ciała (kiedy i jak mierzona)
|_|_|_|_| kg

4a) Kiedy ostatni raz mierzona była masa ciała?
 - W okresie ostatniego miesiąca
 - W okresie ostatnich trzech miesięcy
 - W okresie ostatniego półrocza
 - W okresie ostatniego roku
 - Ponad rok temu
6. Województwo
.....
7. Czy respondent mieszka sam? {tzn. bez partnera/partnerki lub opiekuna}
 - Tak
 - Nie
8. Czy choruje Pan(i) na którąkolwiek z poniższych chorób?
 - (1) Alergie (min. skórne, pokarmowe, katar sienny)
 - (2) Nietolerancję pokarmową, jaką.....

- (3) Choroby układu moczowego (kamica, niewydolność nerek, kłębuszkowe zapalenie nerek, inne choroby nerek lub dróg moczowych)
- (4) Choroby układu krążenia (nadciśnienie, przebyty udar mózgu, przebyty zawał mięśnia sercowego, choroba wieńcowa, niewydolność serca, miażdżycy tętnic kończyn dolnych, zaburzenia lipidowe (podwyższony: cholesterol ogółem, LDL, triglicerydy), inne choroby serca)
- (5) Choroby narządu ruchu (choroba stawów, osteoporoza, inne)
- (6) Cukrzyca typu 1
- (7) Cukrzyca typu 2
- (8) Choroby układu pokarmowego (choroba wrzodowa, choroba jelit, choroba wątroby, choroba trzustki, kamica pęcherzyka żółciowego, inne)
- (9) Choroby układu oddechowego (POChP, gruźlica, astma, inne)
- (10) Choroby endokrynologiczne (niedoczynność tarczycy, nadczynność tarczycy, inne)
- (11) Choroby neurologiczne (choroba Parkinsona, stwardnienie rozsiane, inne)
- (12) Choroby nowotworowe (jakie.....)
- (13) Choroby skórne (m.in. łuszczyca)
- (14) Żadna z powyższych